Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XL/18/2009
Rady Gminy w Birczy
z dnia 27 marca 2009 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH GMINY BIRCZA NA ROK 2009

1. Preambuła do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zgodnie z założeniami nowoczesnych teorii rozwiązywania problemów alkoholowych, za bardzo skuteczne uważa się takie działania profilaktyczne, które skierowane są nie tylko na osoby podlegające tym działaniom, ale także skierowane są na konkretne środowisko społeczne, w którym dana osoba wychowuje się i mieszka. Środowiskiem takim jest przede wszystkim dom rodzinny, szkoła, najbliższe otoczenie: w tym sąsiedztwo, wioska, miejsce pracy czy kościół. Wszystkie te środowiska wzajemnie na siebie oddziałują, kształtując człowieka, co powoduje, że konieczna jest ich ścisła współpraca, wzajemne wspieranie, korelowanie i uzupełnianie. Ponadto zapobieganie problemom alkoholowym wymaga tworzenia lokalnych inicjatyw, z podziałem zadań między instytucje i osoby realizujące zadania profilaktyczne, a wówczas będą one najbardziej skuteczne i dostosowane do warunków lokalnych.

Cele działań w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych określone zostały w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, stanowiąc *"że organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy"*, co oznacza iż zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stają się również zadaniami samorządów gminnych.

W związku z tym określić można, że celem strategicznym gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania programów alkoholowych jest szeroko rozumiane **zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych w gminie, a także zmniejszenie rozmiarów już istniejących problemów alkoholowych, zaś celami szczegółowymi są: działania na rzecz zmniejszenia indywidualnych zagrożeń wynikających z picia alkoholu, ochrona stabilności życia rodzinnego, a także działania na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa w środowisku lokalnym.** Cele szczegółowe stają się zadaniami realizowanymi w 2009 roku, zawartymi w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Dlatego też Rada Gminy w Birczy podejmując te działania, dążyć będzie do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych a także działań na rzecz trzeźwości w środowisku lokalnym, poprzez wspieranie osób, organizacji i instytucji działających w tym zakresie.

2. Krótka informacja o gminie Bircza:

Gmina Bircza jest gminą wiejską, skupiającą 24 sołectwa. Prawie wszystkie wsie sołeckie posiadają połączenie komunikacyjne z Przemyślem obsługiwane przez autobusy PKS i komunikację prywatną.
Na terenie gminy znajduje się:

- Urząd Gminy,
- Posterunek Policji,
- Ośrodek Zdrowia
- Gimnazjum,
- Szkoły Podstawowe,
- Szkoła Średnia
- Szkoła Średnia dla dorosłych
- Środowiskowy Dom Samopomocy
- Świetlica Środowiskowa z elementami socjoterapii dla młodzieży gimnazjum

Powierzchnia gminy wynosi - 25.445 ha
Liczba ludności na dzień 31.12.07 r. - 6.978
Dzieci uczące się w szkołach - 1.444

3. Stan zasobów pozwalających na prowadzenie działań profilaktycznych w gminie.

1) Na terenie samej gminy Bircza nie ma placówek lecznictwa odwykowego, lecz dostęp do istniejących na terenie miasta Przemyśla jest w miarę dobry. Praktyka wykazała jednak, że istotnym problemem są dojazdy z odległych wiosek gminy, takich jak: Żohatyn, Jawornik Ruski czy Łodzinka. Dojazd do Przemyśla przekracza 1 godzinę i według wskazań PAPRA powinniśmy stworzy możliwośc terapii osób uzależnionych i ich rodzin w gminie.
2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bircza realizując zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych współpracuje z innymi instytucjami, organizacjami oraz stowarzyszeniami specjalizujących się w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Birczy,
- Posterunek Policji w Birczy,
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Korytnikach.
- Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom w Przemyślu
- Poradnia dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych w Przemyślu
- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Przemyślu,
- Szkoły Podstawowe i Gimnazjum, Szkoła Średnia naszej gminy,

- Stowarzyszenie Animatorów Trzeźwości w Przemyślu,
- Powiatowy Zespół ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Profilaktyki,
- Archidiecezjalny Duszpasterz Trzeźwości i Dekanalni Referenci Trzeźwości.
- Stowarzyszenia w gminie Bircza: Stowarzyszenie Charytatywno – Opiekuńcze „BIRKA", Towarzystwo Aktywnych Kobiet w Birczy, LOT „ Wrota Karpat Wschodnich".

Podobnie wygląda sytuacja z dostępnością do grup samopomocowych takich jak: AA, AL.-ANON, czy Klubu Abstynenckiego w Przemyślu.

3) W gminie działa stały Punkt Konsultacyjny, którego zadaniem jest motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia, motywowanie osób współuzależnionych do podjęcia terapii oraz wszelkie sprawy związane z przemocą w rodzinie. Jest on prowadzony przez terapeutkę uzależnień z Przemyśla.
4) Od kwietnia 2008 r działa również w gminie Bircza grupa wsparcia dla kobiet doznających przemocy prowadzona przez terapeutki ze Specjalistycznego Centrum Pomocy dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Korytnikach.

4. Ustalenie zadań profilaktycznych na rok 2009

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

L.p.	Kierunek działania	Podmiot realizujący	Do kogo jest skierowane zadanie	Przewidywany efekt	Odpowiedz. za realizację
1.	Organizowanie **zajęć terapeutycznych** dla osób uzależnionych i współuzależnionych w gminie Bircza	GKRPA Terapeuta uzależnień	Osoby uzależnione i ich rodziny	Zwiększenie ilości osób leczących się i korzystających z terapii. Poprawienie skuteczności terapii.	Pełnomocnik Wójta Gminy
2.	Współpraca z poradniami odwykowymi w zakresie orzekania o stopniu uzależnienia oraz w zakresie leczenia	GKRPA	Osoby uzależnione	Pomoc rodzinie i osobom uzależnionym	Pełnomocnik Wójta Gminy
3.	Utworzenie **Centrum Integracji Społecznej** dla gminy Bircza	Gmina w partnerstwie z Towarzystwem Aktywnych Kobiet.	Osoby kończące terapię uzależnień oraz wszystkie inne zagrożone wykluczeniem społecznym	Przywrócenie społeczeństwu osób uzależnionych po zakończeniu terapii, wprowadzenia ich na rynek pracy	Pełnomocnik wójta gminy
4.	Zakup wydawnictw o tematyce alkoholowej i przemocy na potrzeby	GKRPA	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów	Pomoc rodzinie i osobom uzależnionym	Pełnomocnik Wójta Gminy

	Komisji i osób zajmujących się terapią i rehabilitacją		Alkoholowych we współpracy z Poradnią Odwykową , Policją , GOPS		

Celem tego zadania jest zmniejszenie śmiertelności i degradacji psychofizycznej osób uzależnionych, poprzez zwiększenie dostępności niezbędnych oddziaływań terapeutycznych, poprawę skuteczności profesjonalnej terapii uzależnień i innych usług leczniczych oraz wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy. Poza tym celem tego zadania jest zmniejszenie liczby przypadków uzależnienia poprzez uczenie wczesnego rozpoznawania sygnałów związanych z procesem uzależnienia się, a także zwiększenie skuteczności interwencji wobec zaburzeń zachowania, wynikających z nadmiernego picia.
Planujemy też uruchomienie Centrum Integracji Społecznej, którego zadaniem będzie między innymi przygotowanie psychiczne i merytoryczne osób po zakończeniu terapii do powrotu na rynek pracy i do społeczeństwa.

II Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Lp	Kierunek działania	Podmiot realizujący	Do kogo jest skierowane zadanie	Przewidywany efekt	Odpowiedz. Za realizację
1.	Kontynuowanie działalności informacyjnej przez GOPS dla ofiar przemocy i współpraca z GKRPA na bazie Punktu Konsultacyjnego przy Urzędzie Gminy	GOPS GKPiRPA	Osoby dotknięte przemocą	Zwiększenie dostępności informacji nt. możliwości ochrony i interwencji	Pełnomocnik Wójta Gminy
2.	Włączenie jak największej liczby kobiet do **grupy terapeutycznej** dla ofiar przemocy w rodzinie	GKPiRPA	Kobiety dotknięte przemocą	Zwiększenie skuteczności działań wobec rodzin dotkniętych przemocą	Pełnomocnik Wójta Gminy
3.	Budowa systemu **świetlic środowiskowych**	GKPiRPA	Dzieci i młodzież z rodzin dysfunkcyjnych	Pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych w	Pełnomocnik Wójta Gminy

	Komisji i osób zajmujących się terapią i rehabilitacją		Alkoholowych we współpracy z Poradnią Odwykową , Policją , GOPS		

Celem tego zadania jest zmniejszenie śmiertelności i degradacji psychofizycznej osób uzależnionych, poprzez zwiększenie dostępności niezbędnych oddziaływań terapeutycznych, poprawę skuteczności profesjonalnej terapii uzależnień i innych usług leczniczych oraz wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy. Poza tym celem tego zadania jest zmniejszenie liczby przypadków uzależnienia poprzez uczenie wczesnego rozpoznawania sygnałów związanych z procesem uzależnienia się, a także zwiększenie skuteczności interwencji wobec zaburzeń zachowania, wynikających z nadmiernego picia.
Planujemy też uruchomienie Centrum Integracji Społecznej, którego zadaniem będzie między innymi przygotowanie psychiczne i merytoryczne osób po zakończeniu terapii do powrotu na rynek pracy i do społeczeństwa.

II Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Lp	Kierunek działania	Podmiot realizujący	Do kogo jest skierowane zadanie	Przewidywany efekt	Odpowiedz. Za realizację
1.	Kontynuowanie działalności informacyjnej przez GOPS dla ofiar przemocy i współpraca z GKRPA na bazie Punktu Konsultacyjnego przy Urzędzie Gminy	GOPS GKPiRPA	Osoby dotknięte przemocą	Zwiększenie dostępności informacji nt. możliwości ochrony i interwencji	Pełnomocnik Wójta Gminy
2.	Włączenie jak największej liczby kobiet do **grupy terapeutycznej** dla ofiar przemocy w rodzinie	GKPiRPA	Kobiety dotknięte przemocą	Zwiększenie skuteczności działań wobec rodzin dotkniętych przemocą	Pełnomocnik Wójta Gminy
3.	Budowa systemu **świetlic środowiskowych**	GKPiRPA	Dzieci i młodzież z rodzin dysfunkcyjnych	Pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych w	Pełnomocnik Wójta Gminy

	dla dzieci i młodzieży			edukacji i normalnym funkcjonowaniu społecznym	
4.	Kontynuacja działań szkoleniowych i informacyjnych w różnych środowiskach	GKPiRPA we współpracy ze SOPdOPwR w Korytnikach	Nauczyciele, policja , służba zdrowia, radni, sołtysi	Zwiększenie zrozumienia dla problemu alkoholizmu i przemocy w rodzinie	Pełnomocnik Wójta Gminy
5.	Stworzenie **Zespołu Interdyscyplinarnego**	GKPiRPA, policja, ośrodek zdrowia, GOPS, pedagodzy i nauczyciele	Rodziny dotknięte przemocą domową	Koorydnacja i zwiększenie skuteczności działań różnych służb	Pełnomocnik Wójta Gminy
6.	Współpraca z Posterunkiem Policji	GKPiRPA GOPS POLICJA Pełnomocnik	Osoby dotknięte przemocą	Pomoc rodzinie	Pełnomocnik Wójta Gminy
7.	Zwrot kosztów przejazdu związanych z terapią uzależnienia.	GKPiRPA	Osoby z problemem alkoholowym	Pomoc osobom i rodzinom z problemem alkoholowym	Pełnomocnik Wójta Gminy

Celem tego zadania jest zmniejszenie ilości i dolegliwości alkoholowych zaburzeń życia rodzinnego (przemocy i zaniedbań) poprzez: zwiększenie skuteczności interwencji prawno-administracyjnych wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny, powodowanych przez picie alkoholu, zwiększenie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej i społecznej dla członków rodzin.
Ma temu służyc powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego. Będzie on skupiał przedstawicieli wszystkich służb, które zajmują się pomocą rodzinom doznającym przemocy. Informacje rozproszone w kilku miejscach spłyną do zespołu, który ustali wspólnie działania wobec całej rodziny.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

Lp.	Kierunek działania	Podmiot realizujący	Do kogo jest skierowane zadanie	Przewidywany efekt	Odpowiedz. Za realizację
1.	Kontynuowanie profesjonalnych programów profilaktyczno-	GKRPA Realizatorzy programów	Uczniowie szkół	Zapobieganie wczesnego kontaktu z alkoholem	Pełnomocnik Wójta Gminy

	edukacyjnych w szkołach				
2.	Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną zmierzająca do objęcia pomocą dzieci z rodzin patologicznych	GKRPA Dyrektorzy Szkół	Dzieci z rodzin zagrożonych	Pomoc dziecku i rodzinie	Pełnomocnik Wójta Gminy
3.	Zorganizowanie szkoleń dla właścicieli i sprzedawców pkt. Sprzedaży napojów alkoholowych	GKRPA Organizacje Trzeźwościowe	Właściciele sprzedawcy	Podniesienie na wyższy poziom świadomości prawnej i społecznej	Pełnomocnik Wójta Gminy
5.	Prowadzenie monitoringu zjawiska picia alkoholu i innych zachowań problemowych w populacji dzieci i młodzieży.	GKRPA Dyrektorzy Szkół Nauczyciele	Dzieci i młodzież szkół podstawowych i gimnazjum.	Lepsza znajomość problemu. Ocena skuteczności programów profilaktycznych.	Pełnomocnik Wójta Gminy
6.	Inicjowanie i wspieranie działań podejmowanych przez organizacje trzeźwościowe, społeczność lokalną zmierzających do organizacji różnych imprez edukacyjnych i trzeźwościowych dla młodzieży i dorosłych	Organizacje trzeźwościowe społeczność lokalna GKRPA	Społeczność lokalna w tym młodzież	Zapobieganie kontaktu z alkoholem	Pełnomocnik Wójta Gminy
7.	Współudział przy organizacji i udział dzieci w corocznych Międzygminnych Spotkaniach Profilaktycznych „KROKUSY"	GKRPA Organizacje Trzeźwościowe	Dzieci i młodzież szkół podstawowych i gimnazjum, społeczność lokalna.	Lepsza znajomość problemu, zapobieganie kontaktu z alkoholem, promowanie zdrowego stylu życia.	Pełnomocnik Wójta Gminy
8.	Uczestnictwo w Ogólnopolskich Kampaniach Profilaktycznych n" Zachowaj Trzeźwy Umysł" oraz	GKRPA Organizacje Trzeźwościowe SKAT	Społeczność lokalna w tym młodzież.	Zapobieganie wczesnego kontaktu z alkoholem. Promowanie zdrowego stylu	Pełnomocnik Wójta Gminy

	„Sprawdź czy Twoje picie jest bezpieczne"			życia.	
9.	Organizowanie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży w czasie ferii zimowych	GKRPA Nauczyciele	Dzieci i młodzież szkół podstawowych i gimnazjów.	Zapobieganie kontaktu z alkoholem. Promowanie zdrowego stylu życia bez uzależnień	Pełnomocnik Wójta Gminy

Celem tego zadania jest zmniejszenie ilości spożywanego alkoholu przez młodzież poprzez: ograniczenie możliwości zakupu i spożycia alkoholu przez niepełnoletnich wdrożenie nowoczesnych programów profilaktycznych i metod uczenia postaw i umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu, ograniczenie działań promujących picie alkoholu przez młodzież, interwencje profilaktyczne wobec grup podwyższonego ryzyka, edukacja rodziców i wychowawców w zakresie pomagania młodzieży w utrzymaniu abstynencji. Poza tym celem tego zadania jest analiza zjawiska problemów alkoholowych występujących na terenie gminy oraz informowanie opinii publicznej o tych problemach.

IV Wspomaganie działalności – instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Lp	Kierunek działania	Podmiot realizujący	Do kogo jest skierowane zadanie	Przewidywany efekt	Odpowiedz. Za realizację
1.	Ustalenie zasad współpracy w zakresie realizacji i finansowania zadań profilaktycznych na rzecz gminy przez instytucje i osoby je realizujące	GKRPA	Instytucje, organizacje i stowarzyszenia	Uporządkowanie zasad współpracy	Pełnomocnik Wójta Gminy
2.	Dofinansowanie działań organizacji i stowarzyszeń trzeźwościowych, służących wspomaganiu rozwiązywania problemów alkoholowych	GKRPA	Społeczność lokalna – organizacje i stowarzyszenia trzeźwościowe	Zwiększenie aktywności społecznej w sferze rozwiązywania problemów alkoholowych.	Pełnomocnik Wójta Gminy
3.	Wspomaganie działań organizacji i stowarzyszeń trzeźwościowych w zakresie: - obozy, kolonie terapeutyczne dla dzieci z rodzin alkoholowych - imprezy o charakterze trzeźwościo-wym,	GKRPA	Społeczność lokalna – organizacje i stowarzyszenia trzeźwościowe	Zwiększenie aktywności społecznej w sferze rozwiązywania problemów alkoholowych . Zapobieganie kontaktu z alkoholem.	Pełnomocnik Wójta Gminy
5.	Współuczestnictwo w organizacji cyklicznych	GKRPA	Społeczność lokalna –	Zwiększenie aktywności	Pełnomocnik Wójta Gminy

	Konferencji dot. rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu dla społeczności lokalnej		organizacje i stowarzyszenia	społecznej w sferze rozwiązywania problemów alkoholowych. Zapobieganie kontaktu z alkoholem dzieci i młodzieży.	

Celem tego zadania jest stwarzanie wsparcia dla organizacji i stowarzyszeń oraz instytucji samopomocowych zajmujących się pomaganiem osobom uzależnionym od alkoholu i ich rodzinom.

PLAN DOCHODÓW I WYDATKÓW ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2009

DOCHODY:

Wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych - 53 000,00 zł

WYDATKI:

LP.	ZADANIA	KOSZTY
1.	PROWADZENIE PUNKTU KONSULTACYJNEGO DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH I ICH RODZIN. Wynagrodzenie terapeuty uzależnień - umowa zlecenie	3 600,00
2.	PROWADZENIE ŚWIETLICY ŚRODOWISKOWEJ Z ELEMENTAMI SOCJOTERAPII. Wynagrodzenie pedagoga - umowa zlecenie, dojazdy młodzieży.	16 030,00
3.	WYNAGRODZENIE ZA PRACĘ PEŁNOMOCNIKA DS. PROFILAKTYKI I ROZWIAZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZEMOCY W RODZINIE	11 142,00
4.	REALIZACJA PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH Z DZIECMI W GODZINACH POZALEKCYJNYCH - SPORT, ZAJĘCIA PLASTYCZNE I IN. Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży w godzinach pozalekcyjnych . Udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach profilaktycznych.	5 500,00
5.	DOFINANSOWANIE DLA MIEJSKIEGO OSRODKA ZAPOBIEGANIA UZALEŻNIENIOM. Terapia i możliwośc korzystania z Centrum Kryzysowego w Przemyślu dla mieszkańców gminy Bircza.	5 000,00
6.	WYNAGRODZENIE OSÓB UPRAWNIONYCH DO WYDANIA OPINII W ZAKRESIE STOPNIA UZALEŻNIENIA ALKOHOLOWEGO. Jest to opłata za przeprowadzenie badania przez psychologa dotyczącego stopnia uzależnienia od alkoholu , które jest wymagane do skierowania na leczenie odwykowe.	960,00

7.	PROPAGOWANIE TRZEŹWOŚCI I ABSTYNENCJI . Zakup materiałów propagandowych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.	400,00
8.	DOŻYWIANIE DZIECI Z RODZIN DYSFUNKCYJNYCH W RAMACH ŚWIETLICY SOCJOTERAPEUTYCZNEJ.	5 400,00
9.	WYJAZDY SŁUŻBOWE Delegacje pełnomocnika i członków komisji.	877,98
10.	POZOSTAŁE WYDATKI ZWIĄZANE Z ZATRUDNIENIEM PEŁNOMOCNIKA (PEFRON, ZFŚS, ryczałt)	4 090,02
	OGÓŁEM ŚRODKI	53 000,00

KONTROLA REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU

Wójt Gminy składa sprawozdanie z wykonania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Radzie Gminy raz w roku w sposób ustalony przez Radę Gminy.

Sporządziła:
Elżbieta Skrzyszowska